

for Laanet, saa maae de meget ofte betale mere end 4 pCt., og dette Tab maae de bære, men saa er det heller ikke saa forunderligt, om de igjen ved Leilighed søge at bringe det over paa dem, som have deres Penge tillaans. Det er ganske vist, at netop den Omstændighed, at de faste Eiendomme synke i Værdi, bevirker, at Mange, som have udlaaent Penge i faste Eiendomme, miste hele Capitalen eller en Deel deraf. Meget af dette har været forudsælt, mange Laan ere maaffee stiftede saaledes, at det har været forudsæet, at forandrede Conjunctioner let kunde bringe Eiendommene saaledes ned, at Capitalen kunde tabes, men det er dog ogsaa vist, at adskillige Prioriteter, som for eet eller to Aar siden have været ansete for fuldkommen sikre, nu ere i højeste Grad usikre og maaffee allerede tildeels tabte; derte er ogsaa en Omstændighed, man maa tage Hensyn til. Conjunctionerne ere nu vistnok for Dieblirket ikke gunstige for Eiendomsbesidderne; de ere i dette Dieblik meest gunstige for den, der har contante Penge, men for kort Tid siden var det ganske omvendt; saaledes forandre Conjunctionerne sig, og det er netop heldigt, at de snart begunstige En og snart en Anden, og ikke bestandig den Samme.

Naar man har talt om Capitalister, som udlaaene Penge i faste Eiendomme, da har man ofte omtalt disse Folk, som om det var lutter Millionairer, som saa enorm rige Folk, der havde saa uhyre Indtægter, at det var ganske ligegyldigt, om ogsaa en Deel af deres Indtægter bleve dem berøvede, men det er jo aldeles ikke Tilfældet, idetmindste her i Landet er det overordentlig sjældent at træffe meget rige Folk, hos os er det saa heldigt, at Formuen er mere ligelig fordeelt. Hvem er det, der laaner Penge ud? Man siger, det er rige Folk, men i mangfoldige Tilfælde er det f. Ex. Enker, som have nogle saa Tusinde Rigsdaler; Renterne af disse er det Gæste, de have at leve af. Medens en saadan Capital i en Række af Aar har været udlaaent i en fast Eiendom, ere alle Livsfornödenheder bleve dyrere, Enken har maaffee maattet gjøre Gjæld for at kunne leve, og er det da saa forunderligt, at hun søger at faae en Opreisning ved,

naar Conjunctionerne ere fordeeltige, at tage en højere Rente? Dste er det Umyndige, som eie saadanne smaa Capitaler, det er ofte en Umyndig, som eier en ganske lille Capital, hvis Renter blive anvendte til hans Opdragelse og Undervisning; efterhaanden som alle Priser stige, bliver det vanskeligere for ham at komme igjennem, og at der derfor paa hans Vegne forlanges højere Renter, det er dog virkelig ikke saa forsærdeligt og kan paa ingen Maade afgive Grund til en saadan Dm tale, som om Capitalens Herredomme skulde blive for stort. Dste er det vel ogsaa velgjørende Stiftelser, som udlaaene deres Penge; Renterne af deres Capitaler anvendes til at hjælpe Trængende, men deraf følger, at disse Stiftelser under de stigende Priser nu ikke kunne yde den samme Hjælp som tidligere. Alle saadanne Stiftelser kunne sige: Ja, vi laane vore Penge ud, men hvem er det, der har Fordelen af, at alle Livsfornödenheder ere bleve dyrere og dyrere for de Trængende? Det er Eiendomsbesidderne, og altsaa maae vi søge igjen at bringe noget af Tabet over paa dem, som have havt Fordelen, for at vi atter kunne yde de Trængende en rigeligere Hjælp. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) omtalte i forrige Møde, at han fandt det aldeles usvarligt, at Sparekasser og Overformynderier kunne faae Tilladelse til at tage Mere end 4 pCt.; ja, naar man betragter den hele i en Sparekasse indstaaende Sum, saa seer det ud, som om det er en samlet Sum Penge, hvorover Beshyrelsen raader, men man maa huske paa, at det er lutter smaa Summer, som tilhøre Tjenestefolk, Huusmænd, Børn o. s. v., og i et Overformynderi bestaaer sammes samlede Capital som oftest af lutter smaa Capitaler, tilhørende Umyndige. Om nu disse Umyndige, Tjenestefolk, Huusmænd o. s. v. igjennem Overformynderiet eller Sparekassen kunne faae noget Mere end 4 pCt., saa kan man dog ikke finde, at det er saa forsærdeligt.

Den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thune) gjorde i forrige Møde meget rigtigt opmærksom paa,